

Els malsons dels nostres avis - Sebastià Roig

Abunden els estudis neouniversitaris on, després de pàgines i pàgines de citacions a peu de pàgina, argot erudit i invocacions a les dives de la postfilosofia, costa trobar-hi una sola idea pròpia. El cas de Sebastià Roig (Figueres, 1965) és invers, ja que se serveix d'un llenguatge col·loquial i un to humorístic per oferir informació rigorosa, connexions inesperades i molta, molta originalitat.

Després de publicar novel·la eròtico-fantàstica, narrativa infantil i còmic paranoico-crític, Roig reprèn l'assaig divulgatiu que va iniciar el 2000 amb *Les generacions del còmic. De la família Ulisses als manga*, on relacionava els escriptors "literaris" amb els productes de consum popular dels anys quaranta ençà. Ara, amb *Els malsons dels nostres avis*, es concentra en l'esclat de terror i fantasia que va viure la cultura catalana a començaments de segle i que va ser bruscament interromput per la guerra civil.

Sebastià Roig no solament mostra els resultats d'un treball de documentació digne d'un monjo benedictí, sinó que vincula autors i productes culturals de diferents països que fins ara es mantenien en departaments estancs com ara cinema, literatura, periodisme, còmic: ¿no podríem considerar, es pregunta, Verne i Wells com els fundadors de la literatura *pulp*? Amb una passió que no exclou la precisió, Roig va desgranant temes sense preocupar-se de categories prèvies i excloents. Així, del conte *L'enterrament prematur* d'Edgar Allan Poe passa al tràgic final d'*Els sots feréstecs*, de Raimon Casellas, no sense abans entretenir-se a desenterrar (mai més ben dit) una notícia del 1929 sobre el cas del general tarragoní Montagut i Borràs, exhumat perquè la seva neboda el creia viu.

Així, Sebastià Roig posa en relació el film *Freaks* amb el conte *Teresa i l'home tronc*, de Salvador Dalí, *Nosferatu* amb la novel·la *La guerra dels sants*, de Josep Maria Francès, o *Fumanchú* amb l'obra de Joan Santamaria. Fantasmes, mòmies, monstres, zombis i homes invisibles són objecte d'aquesta peculiar forma de literatura comparada, que resulta encara més estimulante en forma d'il·lustració: en cap llibre havíem pogut veure, un darrere l'altre i en harmoniosa convivència, un dibuix de Junceda, una fotografia de Lon Chaney en cadira de rodes, dues imatges d'Aurora Bertrana, una fotografia promocional de l'actor Ramon Novarro, el cartell del film *La Diosa del Fuego*, una tira còmica d'Alfons Figueres i una fotografia de Jacint Verdager.

Entre l'allau de materials recopilats al llibre, destaquen els comentaris que Sebastià Gasch, Josep Palau i Fabre o Mercè Rodoreda dediquen a films com *Dràcula* o *King Kong*. De totes les Catalunyaes que coexistien als anys trenta, Sebastià Roig n'ha desenterrat una de les més desconegudes.